

Statens navnekon-sulenter for Midt-Norge
Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap
NTNU, 7491 TRONDHEIM

Deres ref.:
2000/01903

Hemnes kommune	
Saknr. 00/1903	Dok.nr. 7
Mottatt	22 MARS 2001
Saksbeh.	Avd. BYG Kopi
Arkiv L32	
(dato) Til Orient./Behand.	Eksp. ^{sc 22/3-d} <u>FB</u>

Hemnes kommune
Oppvekst- og kulturetaten
Postboks 100
8648 KORGEN

Navnesak Baklandet i Hemnes kommune

Vi viser til Deres brev av 16.1.2001, der det reises navnesak på dette navnet og navnekon-sulentene blir bedt om å gi foreløpig tilråding. Vi gav en uformell, privat orientering om saken til Petter Kvernmo 6.9.2000, med kopi til kommunen.

Ved fastsetting av skrivemåten skal en ta utgangspunkt i den nedarvede, lokale uttalen og følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for moderne norsk (lov om stadnamn § 4). De uttaleopplysningene vi har fått inn, går entydig ut på lang vokal i førsteleddet. Vi understreker at Petter Kvernmo ikke er vår eneste kilde for uttalen. Vi har også foretatt tilfeldig utspørring av folk på stedet.

I notatet fra kommunen hevdes det at en i dialekten ikke bruker preposisjonen bak, men attom. Dette vil sikkert være tilfelle i mange dialekter nordafjells. Det vil likevel finnes sammensetninger med bak- som må regnes som genuine og etablerte i dialekten, som bakli, baksida m.fl. At en mangler den usammensatte preposisjonen bak, er derfor ikke avgjørende for opphavet til navnet. En annen mulighet er at vi kan ha substantivet bak i den eldre betydningen 'rygg', noe som kan passe med det kuperte terrenget i området.

Skrivemåter i kilder som "Ranens beskrivelse" bør ikke tillegges avgjørende vekt. En kan ikke gå ut fra at det danske rettskrivningssystemet fra den tida ble fulgt konsekvent i en slik kilde.

Det eneste sikre holdepunktet blir altså dagens uttale. Det er selvfølgelig en teoretisk mulighet for at den kan være skriftpåvirket, men vi finner det lite sannsynlig for et navn med såpass kort skrifttradisjon. Navnet har jo også vært skrevet med både én og to k-er. Vi kjenner heller ingen andre paralleller til at en skrivemåte bak- for bakk- skulle ha påvirket uttalen slik at a-en har blitt lang.

Vi vil ellers påpeke at Finn-Erik Vinje, som har vært konsultert i spørsmålet, ikke har navnefaglig kompetanse. Det forundrer oss derfor at han kunne uttale seg så skråsikkert som han gjorde, uten å undersøke den faktiske uttalen. Det forundrer oss også at han ikke søkte navnefaglig hjelp, eventuelt sendte spørsmålet over til dem som på den tida fungerte som Statens navnekon-sulenter.

Ut fra det som her er sagt, blir vår foreløpige tilråding at skrivemåten fastsettes til **Baklandet**. Saken må nå på høring lokalt før navnekon-sulentene kan gi endelig tilråding.

For spørsmål ring 73596402.

Med vennlig hilsen

Eli Johanne Ellingsve

Eli Johanne Ellingsve
navnekonsulent

Tor Erik Jenstad

Tor Erik Jenstad
sekretær

Ola Stemshaug

Ola Stemshaug
navnekonsulent

Kopi til Grendelaget på Baklandet v/Stina Davidsen, Røsså
Statens kartverk Nordland
Statens vegvesen, Nordland vegkontor